

CARNAVAL ...

di unda e ta bin?

waar komt het vandaan?

Carnaval probablemente ta un di e fiestanan ritual di mas bieu cu tin cu awendia ainda ta wordo celebra na un manera exorbitante. Origen di e fiesta ta hasta bai bek te cu prome cu yegada di Cristianismo y e Misa Catolico como su resultado. Maske cu Carnaval dor di siglonan a keda cu lasonan fuerte cu e religion catolico. Esaki ta notabel, esta na Hulanda caminda e hendenan ta basta seco y tog mayoria di e parti Sur cu ta Catolico ta fiesta Carnaval hopi mas cu e parti Nort cu ta mas Protestant. Pero e fuente di e celebracion di Carnaval nos tin cu busca den antiguedad. Tin indicacion cu den e civilisacionnan manera esun di Babylon, Fenicie y Egipto nan tabata celebra fiestanan religioso pa adora diosnan natural. Partinan di e tradicionnan di e civilisacionnan aki a pasa durante e reinado Romano pa regionan den Europa.

Waarschijnlijk is Carnaval een van de oudste rituele feesten dat vandaag de dag nog steeds uitbundig wordt gevierd. De oorsprong van het feest gaat zelfs nog verder terug dan het ontstaan van het Christendom en de daaruit voortgevloeide Katholieke Kerk. Hoewel Carnaval door de eeuwen heen wel sterke banden heeft met het Katholieke geloof. Dat is zelfs duidelijk in het nuchtere Holland, waar het overwegend Katholieke zuiden traditioneel veel meer affiniteit met het vieren van Carnaval heeft, dan het Protestantse noorden. Maar de bron van de viering van Carnaval moeten we zoeken in de oudheid. Er zijn aanwijzingen dat er in oude beschavingen als die van Babylon, Fenicië en Egypte religieuze feesten werden gevierd, ter verering van natuurgoden. Gedeelten uit de tradities van deze beschavingen werden tijdens de Romeinse overheersing weer overgedragen naar gebieden in Europa.

Na Roma e festividadnan pa celebra e diosnan 'Bacchus' y 'Saturnus' tabata masha popular. Ora di proceso nan tabata carga imitacion di un Rey y den tur sorto di trahenan festivo nan tabata balia, canta, toca y probablemente bebe un poco tambe. Aunke cu e fiesta tabata bai contra e principianan di Cristianismo, pero dor di su popularidad sin precedente, tog na final el a wordo acepta pa Misa Catolico maske no cu mucho entusiasmo. Esaki a duna e fiesta aki un nomber nobo y a yamele: 'Carne Vale', loke na Latin ta nifica algo manera 'Ajo Carni'. Na mes momento nan a limita e fiesta te cu dos dia y a percura pa despues di tur e 'fechoria' aki a institui un temporada di reflexion. E periodo di 40 dia aki a cuminsa riba 'Diaranson di Shinishi' cu ta conoci pa nos te cu awe y caba riba Pasco Grandi.

In Rome waren festiviteiten rond de viering van goden als 'Bacchus' en 'Saturnus' erg populair. Tijdens processies voerde men een namaak Koning mee en werd er in allerlei uitdossingen gedanst, gezongen, muziek gemaakt en waarschijnlijk ook wat gedronken. Hoewel het feest eigenlijk in tegenstrijd was met de beginselen van het Christendom werd het door de ongekennde populariteit ervan toch, zei het met tegenzin, uiteindelijk erkend door de Katholieke Kerk. Deze herdoopte het feest tot: 'Carne Vale', wat in het Latijn zoveel betekent als 'Vaarwel van het Vlees'. Tevens zorgde zij er voor dat de festiviteiten werden beperkt tot twee dagen en dat er na alle 'goddeloze uitspattingen' een periode van bezinning werd ingesteld. Die periode van 40 dagen werd begonnen op de ons nu nog bekende 'As Woensdag' en eindigde tijdens Pasen.

E aña aki Aruba ta celebra su di 49 Carnaval. Esaki ta bastante largo, pero e tradicion di Carnaval den e region di Caribe ta mucho mas largo ainda. E celebracion aki a yega e region di nos hunto cu e prome exploradornan Europeo y imigrantenan. Esakinan a percura hunto cu e hendenan local, catibonan libera di Africa y fugitivonan di Sur-America pa e fiesta wordo celebra cada bes cu mas festividad, mescla cu tur clase di cultura. E prome paso pa celebra Carnaval na Aruba a bin di e hendenan procedente di e islanan Ingles. Nan a bin akinan pa traha den e refinaria na Lago cu a cuminsa opera na 1929. Na Aruba Carnaval a wordo influencia masha hopi mes dor di imigrantenan di Trinidad. Riba e isla aki sinembargo, Carnaval den e tempo ey caba, ya tabatin un tradicion di un 150 aña. Dor di progreso economico y e cantidad creciente di habitante den e prome parti di siglo pasa, Carnaval a cuminsa penetra poco poco na Aruba den tur capa di e poblacion. E trahadornan di e refinaria y e pueblo di San Nicolas tabata e pioneronan den esaki.

Dit jaar wordt op Aruba voor de 49ste keer Carnaval gevierd. Dat is best al lang, maar de traditie van Carnaval in het Caribische gebied is toch veel ouder. Het feest kwam naar dit gebied met de eerste Europese ontdekkingsreizigers en immigranten. Deze zorgden er samen met de lokale bevolkingen, bevrijdde Afrikaanse slaven en vluchtelingen uit Zuid-Amerika voor, dat het feest steeds uitbundiger werd en van allerlei culturele invloeden doordrongen. De eerste aanzet tot de viering van Carnaval op Aruba is ingegeven door eilandbewoners, afkomstig van eilanden met een Brits bewind. Zij kwamen hier om te werken in de LAGO raffinaderij die in 1929 in bedrijf ging. Op Aruba is het Carnaval daardoor bijvoorbeeld sterk beïnvloed door immigranten uit Trinidad. Op dit eiland echter had de viering van Carnaval, in die tijd al, een traditie van zo'n 150 jaar oud. Door de economische vooruitgang en het toenemende aantal inwoners in de eerste helft van de vorige eeuw, begon het Carnaval op Aruba langzaam door te dringen in brede lagen van de bevolking. De werknemers van de raffinaderij en bevolking van San Nicolas hebben daarbij een voortrekkersrol gespeeld.

Reina grandi di Carnaval durante añanan

Carnaval Queen's door de jaren heen

Riba e isla a lanta tur sorto di clubnan social manera 'Tivoli', 'Aruba Country Club' y 'Club Caribe'. E clubnan aki y diferente compania a cuminsa gradualmente organisa paradanan chikito durante Carnaval. Un parada masha gracioso y conoci ta esun di 1945 ora cu trahadonan di Lago espontaneamente a organisa un parada dentro di e portanan di Lago pa celebra e victoria riba e agresor Aleman. E mesun grupo aki a organisa tres aña despues tambe un 'Parada', e biaha aki na ocasion di e haciemento di aña di Reina Wilhelmina. E grupo tabata bou guia di Calvin Assang di Trinidad y ta conta te ainda como e fuente di inspiracion pa organisa finalmente e prome Parada Grandi oficial den Carnaval 1955. E parada aki tabata e prome parada cu e isla a tene hunto. Di e tempo ey Carnaval na Aruba a sigui crece y ta pertenece awe na un di e Carnavalnan mas importante, mas grandi y mas varia di mundo.

(Cu placer Stichting Arubaans Carnaval (SAC) a obsekia nos e potretnan pa e articulo aki, kende na mes momento a yuda nos tambe cu e informacion ariba menciona. Un palabra special di gratitud ta bai na sra Tecla Kelly, presidente di SAC.)

Op het eiland ontstonden allerhande sociale clubs zoals de 'Tivoli', de 'Aruba Country Club' en 'Club Caribe'. Deze clubs en verschillende bedrijven begonnen langzaam aan met het organiseren van kleine optochten tijdens het Carnaval. Een ludieke en bekende optocht is die van 1945 toen werknemers van de LAGO binnen de poorten een spontane optocht organiseerden ter viering van de overwinning op de Duitse agressor. Dezelfde groep organiseerde drie jaar later ook een 'Parade', dit keer ter gelegenheid van de verjaardag van Koningin Wilhelmina. De groep stond onder leiding van de uit Trinidad afkomstige Calvin Assang en geldt als de inspiratiebron voor het organiseren van de uiteindelijk eerste, officiële Grote Parade tijdens het Carnaval van 1955. Deze parade was de eerste grote gezamenlijke parade van het eiland. Sinds die tijd is het Carnaval op Aruba hoe langer hoe meer uitgebreid, tot een van de belangrijkste, grootste en meest gevarieerde Carnavals van de wereld.

(De begeleidende foto's bij dit artikel zijn ons welwillend ter beschikking gesteld door de Stichting Arubaanse Carnival (SAC), die ons tevens van de vermelde informatie voorzag. Met speciale dank aan mevrouw Tecla Kelly, de voorzitter van SAC.)

